

Rintamaveteraanien lakisääteiset kotipalvelut 1.11.2019

319/05.02.02/2019

Sotelk 25.09.2019 § 49

(Lisätietoja: avopalveluohjaaja, puh. 040 708 4691)

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut muuttuvat lakisääteisiksi 1.11.2019 alkaen.

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut perustuvat lakiin rintama-veteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988).

Laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta säilyy, mutta se muuttuu siten, että kotona asumista palvelut tulevat rintamaveteraaneille lakisääteisiksi 1.11.2019 lähtien. Samalla määräraha muuttuu arviomäärärahaksi. Siten turvataan rahojen riittävyys palveluihin. Lain muutoksen tavoitteena on tuoda rintamaveteraanien palvelut samalle tasolle kuin sotainvalideilla, mutta palvelut perustuvat edelleen eri lakeihin.

Kotona asumista tukeviin palveluihin oikeutetun rintamaveteraanin tulee olla Suomessa asuva vuosien 1939 – 1945 sotiin osallistunut rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaava rintamaveteraani.

Valtio (eduskunta) myöntää vuosittain rintamaveteraanien kotona asumista tukeviin palveluihin määrärahaa, jolla kuntien/kuntayhtymien (myöhemmin kuntien) on määrä järjestää oman kuntansa rintamaveteraaneille kotona asumista tukevat palvelut. Määrärahaa ei voi käyttää palkkakustannuksiin.

Palvelut perustuvat henkilökohtaisen palvelutarpeen kartoitukseen, joka tehdään kunnissa lakisääteisesti. Kyseessä on kuitenkin erityisryhmä, jolle palveluja myönnettäessä kunta ei voi antaa omia ohjeitaan, eikä soveltaa samoja kriteerejä kuin muihin ikääntyneisiin. Kunnissa on noudatettava Valtiokonttorin ohjeita silloin kun on kysymys valtion tälle erityisryhmälle lakisääteisiin palveluihin myöntämän rahoituksen käytöstä.

Koska määräraha muuttuu 1.11.2019 alkaen arviomäärärahaksi, Valtiokonttori kysyy jatkossa kunnilta arvion määrärahatarpeesta ja maksaa arvion mukaista ennakkoa palveluiden järjestämistä varten. Kunnan arvion tulee perustua arvioon niistä kustannuksista, jotka sille aiheutuvat palvelujen järjestämisestä.

Kunta toimii kotona asumista tukevien palveluiden vastuullisena järjestäjänä. Kunta voi tuottaa palvelut itse tai hankkia ne valitsemaltaan palveluntuottajalta. Palvelut voidaan järjestää myös

palveluseteliä hyväksi käyttäen.

Kotona asumista tukevia palveluja voidaan korvata kodin lisäksi myös asumispalveluihin kuten perhehoitoon, palveluasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen. Laitoshoitoon niitä ei korvata.

Palveluja ei korvata asumispalveluihin silloin, kun oleskelu niissä on lyhytaikaista.

Asumispalveluilla tarkoitetaan sosiaalihoitolain (1301/2014) 21 §:n mukaista palveluasumista. Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateriat-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

Terveystieteiden hoitoon liittyviä palveluja tai matkoja ei korvata näistä määrärahoista, koska niistä on mahdollista saada korvausta sairastamislain nojalla. Myöskään lääkkeitä ei korvata.

Asumiseen liittyviä kuluja kuten vuokraa, sähkö- ja vesimaksua ei korvata. Veteraanin tuloja ei oteta huomioon palveluiden hinnassa, eikä veteraanilta laskuteta asiakasmaksuosuutta. Kunnalle palvelut korvataan täysimääräisinä.

Kotipalvelu , johon sisältyy tukipalveluina ateriat-, vaatehuolto- ja siivouspalvelu sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävä palvelu. Tukipalveluna voidaan korvata myös esimerkiksi lumen aurausta ja nurmikon leikkausta. Näiden palvelujen tulee kohdistua rintamaveteraanin vakituiseen asuntoon tai sen pihapiiriin. Myös pieniä, kotona asumista tukevia asunnon muutostöitä voidaan korvata. Tukipalveluun kuuluu myös kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:ään sisältyvä kotisairaanhoidon.

Ateriapalvelu, joka voidaan järjestää kunnan omana toimintana tai esimerkiksi lounasaseteileillä.

Liikkumista tukevat palvelut, jotka on kuvattu sosiaalihoitolain 23 §:ssä.

Matkojen määrää ei ole rajoitettu, vaan niitä on myönnettävä tarpeen mukaan. Asiointi- ja virkistysmatkat voivat oman kunnan lisäksi suuntautua naapurikuntien alueelle.

Päivätoiminta, johon voi sisältyä erilaista viriketoimintaa, kahvit, ruokailut ja kuljetukset kodista päiväkeskukseen ja takaisin.

Omaishoidon tuki korvataan kunnalle tai kuntayhtymälle siitä aiheutuneiden todellisten kustannusten mukaan. Myös omaishoitajan ylimääräisiä vapaapäiviä voidaan korvata näistä rahoista.

Muut palvelut, kuten turvapuhelimet, apteekissa tapahtuva lääkkeiden annosjakelu , asiointi-, kauppa- ,saattajapalvelut.

Tuettu kotona kuntoutuminen , jota voidaan antaa sekä kuntoutuksena että kotona asumista tukevana toimintana.

Kittilässä on kotona asuville rintamaveteraaneille avopalveluohjaajan

ja kotihoidon fysioterapeutin toimesta tehty kotikäynnit ja jokaiselle henkilökohtainen palvelutarpeen kartoitus. Mukana on aina ollut myös veteraanin omainen. Lakimuutoksesta ja palveluista on myös tiedotettu. Palvelutarpeen perusteella on arvioitu palvelujen tarve ja kustannukset. Palveluasumisessa asuvien palvelut kattavat edellä mainitut palvelut ja ne korvataan kunnalle täysimääräisinä. Palveluasumisessa asuville tehdään uudet palvelupäätökset 1.11.19 alkaen.

Kotona asuvia rintamaveteraaneja on tällä hetkellä 14 ja palveluasumisessa 11 henkilöä. Arvioidut kustannukset ovat 1.11–31.12.2019 98 500 €.

Palvelut tuotetaan kunnan omana palveluna sekä ostopalveluina.

Perusturvajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi

Rintamaveteraanien lakisääteiset kotipalvelut 1.11.2019.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.
